

شهرسازی تاکتیکال رهیافتی برای مداخله در انعطاف پذیری فضا

نمونه موردی مجتمع های مسکونی فرهنگیان

علی شیخی ایمن^۱، فرهام مقدم راد^{۲*}، سیدمرتضی موسوی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، تهران، ایران Imenn64@yahoo.com

۲- پژوهشگر دکترای مهندسی معماری، عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری، تهران، ایران Farham.moghaddamrad@iausr.ac.ir

۳- دکترای تخصصی معماری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه جعفری، رفسنجان، ایران moossavi@hotmail.com

چکیده

امروزه توجه به رویکرد و شیوه های نوین در شهرسازی از اهمیت ویژه ای برخوردار است، دلیل این امر را می توان ناشی از توسعه شهرها و دگرگونی شهرنشینی و نیازهای شهروندان دانست. روند رو به رشد جمعیت و شهرنشینی و بروز مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی از یک سو و ناکارآمد بودن شیوه های مدیریت شهری در غالب اجرای پروژه های کم بازده و بلندمدت از سوی دیگر، در سال های اخیر، سبب عدم رضایت شهروندان شده است. در سال های اخیر شیوه مداخله نوینی در فضاهای شهری با عنوان شهرسازی تاکتیکال مطرح شده است، که هدف اصلی آن پاسخگویی به نیازهای شهروندان در فضای شهری و دستیابی به نتایج و تاثیر قابل توجه آن در کوتاه ترین زمان ممکن است. از این رو تحقیق حاضر، با هدف شناخت مفاهیم و راهکارهای شهرسازی تاکتیکال در جهت مداخله در فضای شهری در صدد است ملاحظات این رویکرد را در مقیاس خرد بر مجتمع های مسکونی فرهنگیان مورد بررسی قرار دهد. ابزار اصلی گردآوری داده ها در این پژوهش، پرسشنامه است؛ به دلیل تخصصی بودن پرسشنامه از روش های مصاحبه و مشاهده نیز استفاده گردیده است. جامعه آماری این تحقیق صاحب نظران و متخصصان حوزه شهرسازی می باشند که با استفاده از فرمول کوکران نمونه ای به حجم ۳۶ نفر از بین آنها به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب گردیده و با ابزار پرسشنامه مورد مطالعه قرار گرفته اند. این تحقیق با بهره گیری از روش های مقایسه ای طیف لیکرت و روش تحلیل سلسله مراتبی AHP به وزن دهی معیارها پرداخته می شود؛ در این بین نرم افزار موثر مورد استفاده برای شناسایی ارزش و تجزیه و تحلیل های آماری هر یک از معیارها نیز نرم افزار Spss و Expert Choice است. همچنین عدد الفبای کرونباخ ۰/۸۰۶ بدست آمد. نتایج نشانگر آن است که راهکارهای شهرسازی تاکتیکال در کوتاه مدت، معضلات فضای شهری را بهبود می بخشد.

واژه های کلیدی: شهرسازی تاکتیکال، مجتمع های مسکونی فرهنگیان، فضای انعطاف پذیر.

*این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی معماری آقای علی شیخی ایمن تحت عنوان طراحی مجتمع مسکونی برای فرهنگیان با رویکرد ایجاد فضاهای انعطاف پذیر که در دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری به راهنمایی جناب آقای دکتر فرهام مقدم رادومشاور جناب آقای دکتر سید مرتضی موسوی انجام شده است.